A szovjet katonai küldöttség látogatásai

A Grecsko marsall vezetésével hazánkban tartózkodó szovjet katonai küldöttség pénteki programja során meglátogatta a Magyar Néphadsereg néhány alakulatát. A vendégek ismerkedtek katonáink életével, kiképzésével és megtekintették a harcászati bemutatókat.

A további program szerint szombaton újabb alakulatokhoz látogatnak el.

Automata a paprikafeldolgozóban

A Szegedi Paprikagyár nyugatnémet cégtől vásárolt automata berendezést, amelynek üzemi próbáit már megkezdték. Az automata berendezésekről másodpercenként egy-egy alufóliás papírtasak kerül le.

JÓ ARÁNY

Az a kétnapos tanácskozás, amely az országgyűlésben a jövő évi költségvetés elfogadását megelőzte, ha lehet, még az eddigieknél is sokoldalúbban bizonyította, milyen nagy erejű és egészséges folyamatok bontakoztak ki hazánkban az 1972. évi novemberi párthatározat nyomán, és hogy ezek segítségével milyen értékes, további nagy reményekre jogosító eredmények születtek. Az eredményeket az ez évi gazdálkodás és társadalmi előrehaladás már korábban nyilvánosan összegezett tényei világosan jelzik, a kedvező kilátásokat pedig az ezekre támaszkodó és most megvitatott, elfogadott 1974. évi költségvetésből könnyű kiolvasni.

Nincs szándékunkban az idei mérleg és a jövő évi előirányzatok akár csak legfontosabb számait is itt elismételni, erre — a befejezett tények ismeretében — nemsokára lesz még alkalmunk. Csupán annyit jegyzünk meg, hogy a nemzeti jövedelem, az ipari termelés, a mezőgazdasági munka, a beruházások, a külkereskedelem, a belföldi fogyasztás és mindezzel összefüggésben az életviszonyok idei ittott szerényen, de nem kevés területen dinamikusan növekvő, illetve javuló irányzata 1974-ben töretlenül folytatódik. Különösen az egy főre jutó reáljövedelemnek, még inkább az egy keresőre jutó reálbérnek az öt—öt és fél százalékos, illetőleg több mint három és fél százalékos növekedése érdemel figyelmet, ezen belül számos további központi bérjavítás, valamint a változatlanul kimagasló szintű lakásépítkezés és egész sor szociális intézkedés, főleg a népesedéspolitika terén, a többgyermekes családok érdekében.

A parlamenti tanácskozás így érthetően nem is elsősorban a rendelkezésre álló anyagi eszközök mértékét és az elosztás arányait vizsgálta, hanem inkább a feladatok megvalósításának legalkalmasabb módszereit mérlegelte. Már a pénzügyminiszter előterjesztése kiemelte a jövedelmezőség, a költségcsökkentés, az ésszerű kapacitáskihasználás, valamint a külkereskedelmi ügyletek előnyös, ötletes alakításának fontosságát. Ez utóbbit különös tekintettel a világpiacon tapasztalható inflációs és más kritikus jelenségekre, amelyeknek előnytelen hatásait csak nagyon körültekintő munkával, gazdálkodással tudjuk mérsékelni, közömbösíteni.

Ehhez az eddigieknél is nagyobb szükség van a gazdasági és más vezető beosztásúak kezdeményező, színvonalas, fegyelmezett és figyelmet követelő munkájára, amely viszont a munkatársak, a dolgozók véleményének meghallgatásában és hasznosításában találhat a legjobb támaszra. Erről, azaz az üzemi, a munkahelyi demokrácia kibontakoztatásáról, az ezt biztosító intézkedések sürgető voltáról beszélt Gáspár Sándor, a SZOT főtitkára. Hangsúlyozta, ez nemhogy csorbítja, inkább erősíti a vezetők tekintélyét és személyes felelősségét a döntésekért. De hozzá kell szokniuk, hogy a valóban fontos kérdésekben döntsenek, s méghozzá huza-vona nélkül, sőt — ahogy a pénzügyminiszter megjegyezte —, ésszerű mértékben vállalva bizonyos kockázatokat is. És ez utóbbihoz a közvéleménynek is hozzá kell szoknia.

Az ilyen stílusú munka — Timár Mátyás miniszterelnök-helyettes szavaival élve — csak erősítheti a vezetők és a vezetettek egységét, mert állandó, szoros kapcsolatot hoz létre közöttük, megszüntetve a „hálózati veszteségeket".

Dr. Faluvégi Lajos pénzügyminiszter — válaszadással tartozván a tekintélyes számú hozzászólónak — őszinte elismeréssel nyugtázta a felmerült fontos kérdések nagy változatosságát, és jó néhány képviselői elemzés elmélyültségét. A helyzet, a lehetőségek és a teendők ilyen módon megnyilvánult mérlegelése számos felszólalásban túlmutatott 1974. vizsgálatán, és egyszerre jelzett komoly hozzáértést és nagy felelősségtudatot.

A tanácskozás gyakorlati hasznát növeli, hogy a költségvetést beterjesztő pénzügyminiszternek azonnal válaszában módja nyílt néhány javaslat és megjegyzés elfogadására, egyebek között a nagyüzemi állattenyésztő-telepek út-, víz- és energiaellátásának fokozott támogatása vonatkozásában. Más észrevételeket is indokoltnak talált, ígéretet tett sürgős megvizsgálásukra, és az azt követő intézkedésekre. Megint másokat, méltányolva bár, olyannak ítélt, aminek megvalósítására csak a következő ötéves tervidőszakban leszünk képesek. Ebben is az mutatkozott meg, hogy a vita — az egyes népgazdasági ágazatok, a más-más vidékek és a közelebbi, vagy némileg távolabbi jövő felmerült kérdéseit tekintve — arányosabb volt, mint máskor, és az egyensúly, anyagi erővé válva, feltehetőleg ugyancsak segíti a költségvetés egyensúlyának megvalósítását.

Sami pedig az említett közelebbi és kissé távolabbi jövőt illeti, ide értve a következő tervidőszakot, a tanácskozáson erősen érezni lehetett, hogy gyakorlatilag már magunk mögött hagytuk a jelenlegi ötéves terv harmadik esztendejét is. Két év van még hátra, aztán következik az új, az ötödik ötéves terv időszaka. Csak előnyünkre válik, ha abban is gondolkozunk, gondolkozhatunk már.

Zöldséggondjainkról

Tanácskozott a MÉK igazgatótanácsa

Amit zöldség- és gyümölcsellátásunkról egész évben hallottunk vagy mondtunk, sűrítve, fölizzítva, keményen fogalmazva újra hallottuk a MÉK igazgatótanácsának tegnapi ülésén. A termelők és a kereskedelem vitája zajlott le végeredményben. A vita mottója ez volt: termelőtől a bolti eladóig alapvető szemléletváltozásra van szükség ahhoz, hogy megyénk lakossága pénzéért kívánságának megfelelő árut kapjon, ha zöldségért, gyümölcsért megy a boltba.

A közös vállalat igazgatótanácsának elnöke, Bertus Pál bevezetőjében mondta, hogy a testület munkáját a közvélemény méri. Milyen a lakosság ellátása? Van javítanivalónk. Milyenek az árak? Magyarázni tudjuk, indokolni nehéz. Megyénk jól termeli a zöldséget és a gyümölcsöt, mindenképpen elejét kell venni, hogy idei gondjaink újratermelődjenek.

A vita nyílt volt, őszinte és minden mondatából az előrelépés szándéka sugárzott. Mi nehezíti a termelést? Legfőképpen az, hogy nagyüzemi keretek között sokszor a leghagyományosabb, kisüzemi módszerekkel termel ez az ágazat. A makói hagyma példája mutatja, ha előrelépünk a gépesítés útján, akkor a feldolgozás műveleteit is gépesítenünk kell. Összeszámolni is nehéz, mennyi panasz hangzott el a vetőmagra. Zsákbamacskát vesz a termelő, ha vetőmagot vásárol. Ennek is tulajdoníthatjuk — bár a mezőgazdaság sorra növeli terméseredményeit —, hogy a zöldségkertészet sokszor felét sem tudja betakarítani egy holdról az előző évek átlagának. A hagyományos termesztés útjába áll a dolgos emberkezek növekvő hiánya, de furcsa módon az érvényben levő közgazdasági szabályozók némelyike is az előrelépés ellen beszél.

Alapvető igazságként hangzott el, hogy nem szabad bizonytalanságban hagyni a termelőt. A lakosság érdeke követeli, hogy előre tudja a kertész, érdemes-e termelnie, vagy nem. Mindenképpen szükség van a védőárak rendszerének a bővítésére. Az árak növelésében ilyen tényezők is közrejátszanak: 5 mázsa krumplit néha 5 tonnás teherautóval kénytelen fuvarozni a vállalat, mert nem kap kisebb kocsit.

Burgonyából idén jelentős behozatalra szorultunk. Új termelési rendszerekkel megkezdtük évek óta húzódó gondjaink megoldását; a vetőgumótól a betakarító gépsorig és a korszerű tárolóig, sok körülmény nehezíti azonban még mindig ezt az utat. Újra fölvetődött, hogy termálenergiánkat sokkal jobban hasznosíthatnánk a palántanevelésben, mint eddig. Ismét hangot adtak annak a központi elképzelésnek, hogy a lakosság ellátásában az ÁFÉSZ-eknek — beleértve az eddig elhanyagolt fölvásárlást is — a mostaninál nagyobb szerepet kell vállalnia.

A megyei pártbizottság végrehajtó bizottsága a közelmúltban foglalkozott mindezekkel a gondokkal. Határozatát dr. Kakuszi László, a pártbizottság munkatársa ismertette a 80 szakszövetkezet közös vállalatának igazgatótanácsi ülésén, különválasztva azokat a gondokat, amelyek orvossága már a kezünkben van, és azokat is, amelyek megoldásához központi segítséget kérnek. A vita egy részét dr. Paczuk István, a megyei tanács elnökhelyettese foglalta össze.

A nehéz esztendő ellenére a közös vállalat dicsérendő erőfeszítésekről is számot adott. Felvásárlási tervüket így is maradéktalanul teljesítették, értékesítési előirányzatukat sikerült is túllépniök, és a helyi lakosság ellátásánál is 147 százalékos túlteljesítésről adott számot Regőczi István ügyvezető igazgató. Lényeges eredmény — mondotta —, hogy a vállalat apparátusa egyre inkább tudomásul veszi, hogy a közös vállalat tagjai egyúttal tulajdonosai is, és a tagszövetkezetek is igyekeznek megérteni a vállalat terheit, gondjait, azokat saját problémájukként értékelik.

Otthoni szövetkezeti elnöki teendőire hivatkozva lemondott az igazgatótanács elnöke, Bertus Pál, új elnökévé Bódi Jánost, a szegedi Egyetértés Tsz elnökét választotta a termékértékesítő szövetkezeti közös vállalat vezető testülete.

A Zsolnai porcelán reneszánsza

A Finomkerámiaipari Művek Pécsi Porcelángyárában 1975-re fejezik be a nagyarányú rekonstrukciót. Úgy tervezik, hogy négy-ötszörösére emelik a híres Zsolnai porcelán, fajansz és eozin termékek előállítását. A porcelán, fajansz étkészletek és lakásdíszek, valamint az eozin lakásdíszek egyre keresettebbek mind a hazai, mind a külföldi piacokon. A Zsolnai gyár az idei karácsonyra először szállított Japánba termékeiből. Képünkön: vázafestés

Téli szünet az iskolákban

Csaknem egymillió háromszázezer diák kezdte meg téli „szabadságát": pénteken hazánk 5200 általános iskolájában és 540 középiskolájában tartották a téli szünet előtti utolsó tanítási napot.

A téli vakáció előtti napokban általában ismétléssel foglalkoztak a tanórákon. A pedagógusok elsősorban azoktól a gyerekektől kérték számon az eddig végzett tananyagot, akik a tanévkezdés óta eltelt időszakban társaikhoz képest gyengébben szerepeltek. Ezeknek a diákoknak tehát módjuk volt javítani. Az érdemjegyeket egyébként a szünetben sorra kerülő osztályozó értekezleteken — a december 21-i helyzetnek megfelelően — zárják le, és a szünet utáni első tanítási napon, január 7-én az ellenőrző könyv útján hozzák a szülők tudomására.

Az általános iskolai napközi otthonok a téli szünidő alatt is működnek, és valamennyi tanintézetben gondoskodnak a gyermekek felügyeletéről, a napközis helyiségek folyamatos fűtéséről. A napközisek az iskolában kapják meg a reggelit, az ebédet és az uzsonnát.

Újabb nagy beruházások

Gyorsan fejlődő iparágak

Az ipar országos átlagánál dinamikusabban növeli termelését a vegyipar, a villamosenergia-ipar, s az élelmiszeripar. E három iparág irányítói arra adtak választ, hogy milyen erőfeszítéseket takar a gyors fejlődés.

A nehézipari ágazat jövő évi összes beruházásának csaknem a fele a vegyipar növekedését segíti. Bővül a Dunai Kőolajipari Vállalat, a Péti Nitrogénművek és a Tisza Vegyi Kombinát. A vegyipar termelésének jövő évi növekedését azonban főként az idén átadott új létesítmények és az 1974. elején befejeződő jelentős vállalati beruházások és műszaki fejlesztési munkák segítik. Új beruházással gyarapodik a Nitrokémia, az Észak-magyarországi Vegyiművek, a Borsodi Vegyikombinát, a Magyar Viscosa Gyár.

A fűtőolaj-termelés növekedésének üteme jövőre az ideinek csaknem kétszerese lesz, s bővítést irányoztak elő a benzin gyártásában. Így a jövő évi többlet: fűtőolajból 340 ezer, benzinből 170 ezer tonna. A lakosságnak — a belkereskedelem igényeinek megfelelően — az ideinél 16 százalékkal több terméket ad a vegyipar.

A rohamosan növekvő villamosenergia-igények kielégítése érdekében az idén gyorsítják az új erőművek építését. A Dunamenti Hőerőmű bővítésén a jövő év első negyedében be kell fejezni az első, 215 megawattos gépegység üzemi próbáját, s az év közepén pedig gondoskodni kell a második és a harmadik gépegység párhuzamos kapcsolásáról is. Az inotai gázturbinás csúcserőműben hamarosan megkezdik az első gépegység üzemi próbáját, s 1974-ben felszerelik a második gépegységet is.

A hazai villamosenergia-ipar vállalati beruházásainak nagy része — mintegy kétmilliárd forint — az energiahálózatot fejleszti, amelyet az állam támogat. Így 1974-ben 1200 kilométer hosszú, új, kisfeszültségű hálózatot építenek az országban.

Az élelmiszeripar állami költségvetési támogatásának felét a hús- és a tejipari, valamint az állatifehérje-termelés növelésére költik. Rekonstrukcióra kerül sor a kapuvári üzemben, ahol évente 150 vagonnyi dobozolt sertésárut készítenek majd.

Próbaüzemelés az inotai csúcserőműnél

Befejezték az inotai csúcserőmű első, 100 megawattos turbinájának a szerelését. A péntekre virradó éjszaka meg is hajtották a turbinát. Ezzel megkezdődött az üzemi próba, amely hazánk legnagyobb gázturbináját készíti elő a villamosenergia-termelésre. A szovjet gyártmányú, korszerű berendezés világviszonylatban is ritkaságnak számít. A Szovjetunióban is csak egy működik belőle. Az új erőmű a jövő év elején már áramot szolgáltat, elsősorban a reggeli és az esti csúcsidőszakban működtetik.